

Verslag Strategisch Overleg Cultuurparticipatie

25 januari 2022 13.00 – 15.15 uur Online via Teams

Deelnemers:

Aanwezig: *Angela Verdurmen CultuurOost, Evelien Nelemans Kunstloc Brabant, Anne-Rienke Hendriks Gemeente Rotterdam, Willem van Bruggen Provincie Overijssel, Inez van de Kimmenade CultuurLoket, Karin Klomp Rijnbrink, Marlies Tal LKCA, Nicole Stellingwerf LKCA, Patricia Peters Huis voor de Kunsten Limburg, Myriam Cloosterman KunstLink Flevoland, Rosa Schol Kunstgebouw, Ingrid Smit LKCA, Jaap van Royen FCP, Jan van den Eijnden LKCA, Fayyad Jahangier LKCA, Leo Adriaanse Provincie Zeeland, Michiel van der Kaaij K&C, Marike van 't Hoenderdaal Cultuurschakel, Rosa Schol Kunstgebouw, Mirjam Cloo Provincie Utrecht, Joanna Thijs Provincie Utrecht*

1. Mededelingen/rondje langs de velden

○ **Mededelingen:**

- Er is een voorstel gedaan voor de agenda data door Marlies op 17 mei en 20 september. Het verzoek is gedaan om 17 mei te verschuiven naar de middag. Marlies zal kijken in hoeverre dit mogelijk is en anders de afspraak een week verplaatsen.
- Cultureel vermogen heeft vanwege corona de werkconferentie uitgesteld naar eind mei. Dit is een besloten bijeenkomst waarvoor ongeveer 100 mensen worden uitgenodigd. Indien geïnteresseerd kan je je melden bij **Jan**. De werkconferentie zal gaan over de ontwikkelde tools en het ontwikkelen van een groep die hiermee gaat werken. Het wordt een interactieve bijeenkomst bij Akoesticum in Ede.
- LKCA heeft in oktober, november en december 3 modules van een training ambtelijk adviseren gefaciliteerd. Informatie daarover wordt verwerkt in onze website. Als het zo is laten ze weten waar te vinden op website.
- FCP wil een oproep doen om mooie voorbeelden van projecten cultuur en mentale gezondheid kenbaar te maken. Als jullie een project hebben wil Jaap van Royen hier graag over horen zodat deze eventueel kan worden ingediend als voorbeeld project.

2. Wat is rol en aanpak provinciale organisaties/ provincies tav ontschotting cultuur en sociaal domein van gemeenten?

- Fenna van Hout, LKCA introduceert het onderwerp: Ontschotting is een oplossing voor knelpunten. Het gaat om een veranderproces dat voortkomt uit een ander perspectief binnen de samenleving. Bij de gemeente hoor je vaak dit begrip voorkomen. LKCA heeft afgelopen 2 jaren 2 onderzoeken gedaan hieruit is gekomen dat de cultuurambtenaar intrinsiek maar ook vanuit zijn opdrachten, verbinding zoekt met het sociaal domein. Hierin speelt hij een belangrijke rol als aanjager en ambassadeur (soort netwerker). Cultuurambtenaar is een belangrijke schakel in het geheel. LKCA ontwikkelt een white paper over Cultuur, Zorg en Welzijn om dit bij de gemeenten onder de aandacht te brengen. En LKCA organiseert een beleidsdag op 16 juni waarin het onderwerp samenhangend beleid centraal staat. Op 16 juni willen we ons hier verder in verdiepen met de ambtenaren.

- Myriam Cloosterman, Kunstlink Flevoland: Ik merk op gemeente niveau, dat de beleidsmedewerkers van cultuur en sociaal domein elkaar niet kennen of elkaars beleidsplan niet kennen.
Er is ondervonden dat het voor de kunst een cultuur sector moeilijk te onderbouwen wat de impact is die zij kunnen maken met hun kunstzinnige interventies. Hoe kunnen ze claimen dat de verandering die er ontstaat komt door het kunstproject dat wordt aangeboden met als doel een maatschappelijk probleem op te lossen. Het is lastig voor de kunst en cultuur sector om dit te onderbouwen. Er is een provinciale werkbijeenkomst georganiseerd om het begrip 'impact' te verkennen. hiervoor Avance Impact ingehuurd, zodat er een gemeenschappelijk begripsbepaling is. Ook hebben ze opgehaald wat de behoeftes hierin zijn. De behoefte die naar voren kwam is een makkelijk in te zetten tool. Doel is om vanuit kunst en cultuur sector beter te kunnen onderbouwen wat jouw bijdrage kan zijn voor het sociaal domein. Dit is belangrijkste focus op dit moment. Beleidsmedewerker zien het belang om gezamenlijk belang om samen op te trekken. Geconstateerd is dat het vaak een organisatorisch probleem (niet efficiënt, kost te veel uren bijvoorbeeld).
- Inez van de Kimmenade, Kunstloket Groningen: Vanuit Groningen twee dingen: Stad en de provincie.
Stad: Lokaal programma in de buurt in de wijken om cultuurcoaches in te zetten. Dit gebeurt nu in 9 wijken waar een paar vernieuwingswijken inzitten. Vanuit vernieuwingswijken zit ook budget voor activiteiten ook budget voor het activiteitengeld, daarmee kunnen ze culturele activiteiten organiseren. Nu is het zaak te waken voor incidentiele activiteiten in de wijken maar er moet een structureel aanbod blijven (zingen dansen muziek maken etc.).De uitdaging is nu om de culturele activiteiten in de wijken te combineren met sociale vraagstukken. Het budget vanuit de gemeente voor de cultuurcoaches werkt als aanmoediging. Meer wijken willen dat.
Provincie: Er zijn grote ontwikkeling rondom sociaal domein en cultuur. Hierover is met de provincie gesproken over wat ze daarvoor kunnen doen. Plan op initiatief van de provincie een Multi team in te richten om ontschotting in een team samen te brengen. Dit dient voor de verkiezingen klaar te zijn.

We zijn daarna in breakout rooms uit elkaar gegaan om te bespreken wat er in ieders werkgebied speelt en welke rol je daar als ondersteunende instelling in speelt.

In de breakoutrooms werden dezelfde knelpunten benoemt:

- Hoe kunnen de sportakkoorden in gemeenten voorbeeld zijn voor cultuurakkoorden? En hier sociale partijen in meenemen. Hoe kan je dit als provincie ondersteunen?
- De provincie heeft geen wettelijk taak op het gebied van sociaal domein, wel op het gebied van leefbaarheid, kun je daarbij aansluiten?

En in de breakoutrooms werden de volgende oplossingen aangedragen

- Breng beleidsmedewerkers van diverse beleidsterreinen met elkaar in contact in netwerken
- Organiseer bijeenkomsten waar diverse betrokken bij zijn om de uitwisseling te faciliteren
- Focus op de gezamenlijke doestelling en heb het daarna pas over de schotten die moeten worden weggenomen.

- Werk aan ontschotting op provinciaal niveau en werk samen met provinciale organisaties voor sociaal domein, bijv. burgerparticipatie, dorpsbelang en sport. Betrek gemeenten daarbij en wees voorbeeld voor gemeenten.
- Deel voorbeelden van ontschotting van gemeenten in Provinciale netwerken van gemeenten.
- In gemeenten met een stedelijke ondersteuningsfunctie voor cultuur ontstaan structurele samenwerkingsverbanden tussen cultuur en sociaal domein: vb Deventer, Zwolle en Weert.
- Als cultuurorganisatie aanhaken bij samenwerkingsverbanden tussen domeinen over uitvoering Omgevingswet.
- Je kunt ook nog een verbinding maken met de Wet Inburgering

3. Rondje langs de velden

Inez: Geconstateerd is dat veel projectleiders en ondersteuners in het culturele veld zijn weggelopen. Corona heeft dit versterkt. Hierdoor kunnen grote en kleine evenementen of activiteiten heel moeilijk uitgevoerd worden. Ze kunnen adviseren, subsidies verstrekken, maar niet uitvoeren. Voorstel gedaan om een praktijk gerichte opleiding te starten. Dit probleem wordt gedeeld door meerdere deelnemers (Rosa, Angela, Evelien).

Angela: We zijn vooral aan het oriënteren op de lange termijn in grotere programma's zetten.

Rosa: Momenteel bezig met een rondje doen langs alle gemeenten. Wat veel naar voren komt is de vraag, hoe kan na corona de culture sector weer worden hersteld op gebied van professionals en vrijwilligers?

Aanvullend: op 18 maart een bijeenkomst corona ondersteuners AK. Hierin komt het opstarten na corona ook aan bod. <https://www.lkca.nl/agenda/landelijke-bijeenkomst-amateurkunstondersteuning-20220318/>

Leo: Samen in zee is als ontwikkelagenda opgesteld door provincie en gemeente gekoppeld aan de omgevingsvisie. Waarin ze alle coronageld in een pot stoppen en kijken hoe ze in samenwerkingsverbanden de cultuursector kunnen versterken. De ondersteuning gaat komende jaar door. Cultural board ingericht die enerzijds de relatie tussen Zeeland en Den Haag versterken en anderzijds de relatie tussen Zeeland en Vlaanderen versterken. Cultuurparticipatie is nieuw meegenomen in de ontwikkelagenda. Het is een ontwikkelagenda voor de komende 3 jaar. voorheen meer als taak gemeente niet provincie.

Myriam: De opening van de Floriade in Almere wordt georganiseerd door Vis a Vis die dit in samenwerking met 200 kinderen afkomstig zijn uit de 5 gemeentes inclusief Urk.

Karin: 14 februari samen gebogen over wat het startpunt kan zijn voor samenwerking voor cultuurparticipatie onder aanvoering van Johan Bonekamp na aanleiding van het rapport Revitalisering Amateurkunst en regeerakkoord. Mooie manier om samen te bouwen aan een visie.

Anne-Rienke: Vooral bezig met de noodsteun. Verder vooruit aan het kijken voor een

aanjaagprogramma op gebied van cultuurparticipatie dat vanuit de wijken gaat gebeuren.

Marika: Er is opgemerkt dat de zzp'ers en kleine ondernemers het heel erg zwaar hebben. Er zijn dansstijlen verdwenen uit Den Haag. Subsidie is er niet of nauwelijks. Landelijk veel aandacht voor verenigingen en weinig voor andere aanbieders. In Den Haag heeft dit veel aandacht. Niet alle thema's zijn met geld op te lossen.

4. Versterking amateurkunstveld

Linkjes naar de onderzoeken: [Arbeidsmarktpositie kunstprofessionals](#) (publieksversie) en [Revitalisering amateurkunst](#) (m.n. hoofdstuk 6 en 7).

Evelien en Patricia willen met dit onderdeel inventariseren wat iedereen met de resultaten uit deze rapporten wil en welke speerpunten en acties zien we voor de provinciale en grootstedelijke instellingen voor versterking van het amateurkunst veld?

Iedereen heeft vooraf in de mural genoteerd wat de komende jaren voor zijn organisatie de speerpunten/acties zijn:

<https://app.mural.co/t/lkca0322/m/lkca0322/1642518884949/cd04b86367c2a70db5108cdc95e83b2fc5cbefe5?sender=u784d7eb64ec28b4222823824>)

De rode draden zijn agenderen (belang, waarden, beleidsinput), praktische kennisdeling, communicatie (vergroten zichtbaarheid), advisering en onderzoek.

-> Evelien en Patricia gaan aan de slag met de inventarisatie, wat kunnen we ermee, wat willen we ermee. Dit zullen ze terugkoppelen in de groep.

Actie: Verzoek om de mural aan te vullen, zodat er een volgende stap kan worden gezet door de voorbereidingsgroep. **Deadline 13 februari.**

Op 17 en 24 februari zijn er bijeenkomsten om naar aanleiding van beide rapporten vervolgplannen te maken. Goed om te kijken hoe we de input uit dit overleg daarin kunnen verwerken. Patricia en Evelien zijn daarbij betrokken.

Evelien: Ondernemersscan is deze week gelanceerd, interessant voor ondernemers om in te vullen. <https://www.kunstlocbrabant.nl/nieuws/ondernemen-in-culturele-sector-hard-nodig-34076>

5. Gemeenteraadsverkiezingen 2022 (10 min)

Fayyad Jahangier, LKCA: 16 maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen. LKCA heeft samen met het veld cultuurboodschappen geformuleerd, deze hebben als doel om na de verkiezing aan de coalitie die in elke gemeente is gevormd aan te bieden. De cultuur boodschappen zijn richtinggevend, deze dienen nog eigen gemaakt te worden voordat je deze indient. De boodschappen zijn te gebruiken om het lokale culturele veld te helpen van zich te laten horen tijdens de lokale formatiegesprekken. In de bijlage staan nog tips hoe je dit het best kan aanpakken.

Definitieve versie vind je sinds 1 februari op de website van LKCA:

<https://www.lkca.nl/artikel/cultuurdeelje/>.

6. Programma Cultuurparticipatie (10 min)

Jaap van Royen, Fonds voor Cultuurparticipatie: Regeling Samen cultuur maken bij het programma Cultuurparticipatie is op basis van advies aangepast. Doelstelling blijft hetzelfde: verlagen drempels cultuurdeelname niet zelfsprekend. De regeling is iets aangepast:

- Spoor 1 kortdurende experimenten kleine bedragen -> 1 miljoen (aanvragen maart, juni en oktober)
- Spoor 2 grotere langer lopende projecten, looptijd tot 2 jaar -> 2,5 miljoen (aanvragen maart, juni en oktober)
- Spoor 3 hele grote projecten 3 tot 4 jaar --> 6,5 miljoen (aanvragen in oktober)

In het vorig najaar hield het Fonds informatie bijeenkomsten waar veel interesses was, het Fonds verwacht weer veel aanvragen.

Vanaf begin februari komt er een vervolg op de steunregeling voor zzp'ers.

Ingrid Smit, LKCA: LKCA organiseert de kennisdelingsbijeenkomst in april op 12, 13 en 14 april. Elke dag met diverse sessies online. De bijeenkomst is in elk geval bedoeld voor gehonoreerde aanvragers (zowel de cultuur als zorg/welzijn partner) maar ook open voor geïnteresseerden in de onderwerpen. Op basis input deelnemers is er een concept programma opgesteld. De reacties worden nog afgewacht op basis daarvan zal het definitief programma worden opgesteld.

Hoe willen we de plannen voor provinciale bijeenkomsten en netwerken uitwisselen?
--> Aparte sessie

Marlies: verzoeken voor de agenda voor de volgende bijeenkomst zijn welkom